

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണഡ

॥ ശ്രീ സീതാവിവാഹ സർഗാഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീ സീതാവിവാഹ സർഗാഃ ॥

തമുക്തവന്തം വൈദേഹം വിശ്വാമിത്രോ മഹാമുനിഃ |

ഉവാച വചനം വീരം വസിഷ്ഠസഹിതോ നൃപം || 1 ||

അചിന്ത്യാന്യപ്രമേയാണി കുലാനി നരപുംഗവ |

ഇക്ഷ്വാകുണാം വിദേഹാനാം നൈഷാം തുൽയോസ്തി കശ്ചന || 2 ||

സദ്യശോ ധർമസംബന്ധഃ സദ്യശോ രൂപസമ്പദാ |

രാമലക്ഷ്മണയോ രാജൻ സീതാ ചോർമിലയാ സഹ || 3 ||

വക്തവ്യം ച നരശ്രേഷ്ഠ ശ്രൂയതാം വചനം മമ |

ഭ്രാതാ യവീയാൻ ധർമജ്ഞ ഏഷ രാജാ കുശധ്വജഃ || 4 ||

അസ്യ ധർമാന്തനോ രാജൻ രൂപേണാപ്രതിമം ഭൂവി |

സുതാദ്യം നരശ്രേഷ്ഠ പത്ത്യർഥം വരയാമഹേ || 5 ||

ഭരതസ്യ കുമാരസ്യ ശത്രുഘ്നസ്യ ച ധീമതഃ |

വരയേ തേ സുതേ രാജംസ്തയോരർഥേ മഹാത്മനോഃ || 6 ||

പുത്രാ ദശരഥസ്യേമേ രൂപയൗവനശാലിനഃ |

ലോകപാലസമാഃ സർവേ ദേവതുൽയപരാക്രമാഃ || 7 ||

ഉദയോരപി രാജേന്ദ്ര സംബന്ധേനാനുബധ്യതാം |

ഇക്ഷ്വാകുകുലമവ്യഗ്രം ദേവതഃ പുണ്യകർമ്മണഃ || 8 ||

വിശ്വാമിത്രവചഃ ശ്രുത്വാ വസിഷ്ഠസ്യ മതേ തദാ |

ജനകഃ പ്രാഞ്ജലിർവാക്യമുവാച മൂനിപുംഗവൗ || 9 ||

കുലം ധന്യമിദം മന്യേ യേഷാം തൗ മുനിപുംഗവൗ |
സദൃശം കുലസംബന്ധം യദാജ്ഞാപയതഃ സ്വയം || 10 ||

ഏവം ഭവതു ഭദ്രം വഃ കുശധ്വജസുതേ ഇമേ |
പത്ന്യ ഭജേതാം സഹിതൗ ശത്രുഘ്നഭരതാവുഭൗ || 11 ||

ഏകാഹ്നാ രാജപുത്രിണാം ചതസ്ത്വണാം മഹാമുനേ |
പാണീൻ ഗൃഹ്ണന്തു ചത്വാരോ രാജപുത്രാ മഹാബലാഃ || 12 ||

ഉത്തരേ ദിവസേ ബ്രഹ്മൻ ഫൽഗുനീദ്യാം മനീഷിണഃ |
വൈവാഹികം പ്രശംസന്തി ഭഗോ യത്ര പ്രജാപതിഃ || 13 ||

ഏവമുക്ത്വാ വചഃ സൗമ്യം പ്രത്യുത്ഥായ കൃതാഞ്ജലിഃ |
ഉഭൗ മുനിവരൗ രാജാ ജനകോ വാക്യമബ്രവീത് || 14 ||

പരോ ധർമഃ കൃതോ മഹ്യം ശിഷ്യോസ്തി ഭവതോസ്തഥാ |
ഇമാന്യാസനമുഖ്യാനി ആസ്യതാം മുനിപുംഗവൗ || 15 ||

യഥാ ദശരഥസ്യേവം തഥായോധ്യാ പൂരീ മമ |
പ്രഭുത്യേ നാസ്തി സന്ദേഹോ യഥാർഹം കർതുമർഹഥ || 16 ||

തഥാ ബ്രൂവതി വൈദേഹേ ജനകേ രഘുനന്ദനഃ |
രാജാ ദശരഥോ ഹൃഷ്ടഃ പ്രത്യുവാച മഹീപതിം || 17 ||

യുവാമസംഖ്യേയഗുണൗ ഭ്രാതരൗ മിഥിലേശ്വരൗ |
ഋഷയോ രാജസംഘാശ്ച ഭവദ്ഭ്യാമഭിപൂജിതാഃ || 18 ||

സ്വസ്തി പ്രാപ്തൂഹി ഭദ്രം തേ ഗമിഷ്യാമഃ സ്വമാലയം |
ശ്രാദ്ധാകർമാണി വിധിവദ്വിധാസ്യ ഇതി ചാബ്രവീത് || 19 ||

തഥാപൃഷ്ട്വാ നരപതിം രാജാ ദശരഥസ്തദാ |
മുനീന്ദ്രൗ തൗ പുരസ്കൃത്യ ജഗാമാശു മഹായശാഃ || 20 ||

സ ഗത്യാ നിലയം രാജാ ശ്രാദ്ധം കൃത്യാ വിധാനതഃ |
പ്രഭാതേ കാൽയമുത്ഥായ ചക്രേ ഗോദാനമുത്തമം || 21 ||

ഗവാം ശതസഹസ്രം ച ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ നരാധിപഃ |
ഏകൈകശോ ദദൗ രാജാ പുത്രാനുദ്വിശ്യ ധർമതഃ || 22 ||

സുവർണശൃംഗ്യഃ സമ്പന്നാഃ സവത്സാഃ കാംസ്യഭോഹനാഃ |
ഗവാം ശതസഹസ്രാണി ചത്വാരി പുരുഷർഷഭഃ || 23 ||

വിത്തമൻയച്ച സുബഹു ദ്വിജേഭ്യോ രഘുനന്ദനഃ |
ദദൗ ഗോദാനമുദ്വിശ്യ പുത്രാണാം പുത്രവത്സലഃ || 24 ||

സ സുതൈഃ കൃതഗോദാനൈർവൃതഃ സന്നൃപതിസ്തദാ |
ലോകപാലൈരിവാഭാതി വൃതഃ സൗമ്യഃ പ്രജാപതിഃ || 25 ||

യസ്തിംസ്തു ദിവസേ രാജാ ചക്രേ ഗോദാനമുത്തമം |
തസ്തിംസ്തു ദിവസേ വീരോ യുധാജിത് സമുപേയിവാൻ || 26 ||

പുത്രഃ കേകയരാജസ്യ സാക്ഷാദ്ഭരതമാതുലഃ |
ദൃഷ്ട്വാ പൃഷ്ട്വാ ച കുശലം രാജാനമിദമബ്രവീത് || 27 ||

കേകയാധിപതീ രാജാ സ്നേഹാത് കുശലമബ്രവീത് |
യേഷാം കുശലകാമോഽസി തേഷാം സമ്പ്രത്യനാമയം || 28 ||

സ്വസ്രീയം മമ രാജേന്ദ്ര ഭൃഷ്ടുകാമോ മഹീപതിഃ |
തദർഥമുപയാതോഽഹമയോധ്യാം രഘുനന്ദന || 29 ||

ശ്രുത്വാ ത്വഹമയോധ്യായാം വിവാഹാർഥം തവാത്മജാൻ |
മിഥിലാമുപയാതാംസ്തു ത്വയാ സഹ മഹീപതേ || 30 ||

ത്വരയാഭ്യുപയാതോഽഹം ഭൃഷ്ടുകാമഃ സ്വസുഃ സുതം |
അഥ രാജാ ദശരഥഃ പ്രിയാതിഥിമുപസ്ഥിതം || 31 ||

ദൃഷ്ട്വാ പരമസത്കാരൈഃ പൂജനാർഹമപൂജയത് |
തതസ്താമുഷിതോ രാത്രിം സഹ പുത്രൈർമഹാത്മഭിഃ || 32 ||

പ്രഭാതേ പുനരുത്ഥായ കൃത്വാ കർമാണി തത്ത്വവിത് |
ഋഷീംസ്തദാ പുരസ്കൃത്യ യജ്ഞവാടമുപാഗമത് || 33 ||

യുക്തേ മുഹൂർതേ വിജയേ സർവാഭരണഭൂഷിതൈഃ |
ഭ്രാതൃഭിഃ സഹിതോ രാമഃ കൃതകൗതുകമംഗലഃ || 34 ||

വസിഷ്ഠം പുരതഃ കൃത്വാ മഹർഷീനപരാമ്പി |
വസിഷ്ഠോ ഭഗവാനേത്യ വൈദേഹമിദമബ്രവീത് || 35 ||

രാജാ ദശരഥോ രാജൻ കൃതകൗതുകമംഗലൈഃ |
പുത്രൈർനരവരശ്രേഷ്ഠോ ദാതാരമഭികാക്ഷതേ || 36 ||

ദാത്യപ്രതിഗ്രഹീത്യഭ്യാം സർവാർമാഃ സംഭവന്തി ഹി |
സ്വധർമം പ്രതിപദ്യസ്വ കൃത്വാ വൈവാഹ്യമുത്തമം || 37 ||

ഇത്യുക്തഃ പരമോദാരോ വസിഷ്ഠേന മഹാത്മനാ |
പ്രത്യുവാച മഹാതേജോ വാക്യം പരമധർമവിത് || 38 ||

കഃ സ്ഥിതഃ പ്രതിഹാരോ മേ കന്യാജ്ഞാതം സമ്പ്രതീക്ഷതേ |
സ്വഗൃഹേ കോ വിചാരോഽസ്തി യഥാ രാജ്യമിദം തവ || 39 ||

കൃതകൗതുകസർവസ്വാ വേദിമൂലമുപാഗതാഃ |
മമ കന്യാ മൂനിശ്രേഷ്ഠ ദീപ്താ വഹ്നേരിവാർചിഷഃ || 40 ||

സദ്യോഹം ത്വത്പ്രതീക്ഷോഽസ്തി വേദ്യാമസ്യാം പ്രതിഷ്ഠിതഃ |
അവിഷ്ഠം ക്രിയതാം സർവം കിമർഥം ഹി വിലംബ്യതേ || 41 ||

തദ് വാക്യം ജനകേനോക്തം ശ്രുത്വാ ദശരഥസ്തദാ |
പ്രവേശയാമാസ സുതാൻ സർവാനുഷിഗ്ണാനപി || 42 ||

തതോ രാജാ വിദേഹാനാം വസിഷ്ഠമിദമബ്രവീത് |
കാരയന്യ ഋഷേ സർവാമൃഷിഭിഃ സഹ ധാർമിക || 43 ||

രാമസ്യ ലോകരാമസ്യ ക്രിയാം വൈവാഹികീം പ്രഭോ |
തഥേത്യുക്ത്വാ തു ജനകം വസിഷ്ഠോ ഭഗവാനൃഷിഃ || 44 ||

വിശ്വാമിത്രം പുരസ്കൃത്യ ശതാനനം ച ധാർമികം |
പ്രപാമധ്യേ തു വിധിവദ് വേദിം കൃത്വാ മഹാതപാഃ || 45 ||

അലഞ്ചകാര താം വേദിം ഗന്ധപുഷ്പൈഃ സമന്തതഃ |
സുവർണപാലികാഭിശ്ച ചിത്രകുംഭൈശ്ച സാക്ഷുരൈഃ || 46 ||

അങ്കുരാവ്യൈഃ ശരാവൈശ്ച ധൂപപാത്രൈഃ സധൂപകൈഃ |
ശംഖപാത്രൈഃ സുവൈഃ സ്രഗ്ഭിഃ പാത്രൈരർഘ്യാഭിപൂജിതൈഃ || 47 ||

ലാജപൂർണൈശ്ച പാത്രിഭിരക്ഷതൈരപി സംസ്കൃതൈഃ |
ദർഭൈഃ സമൈഃ സമാസ്തീര്യ വിധിവന്മന്ത്രപൂർവകം || 48 ||

അഗ്നിമാധായ തം വേദ്യാം വിധിമന്ത്രപുരസ്കൃതം |
ജുഹാവാഗ്നൗ മഹാതേജാ വസിഷ്ഠോ മുനിപുംഗവഃ || 49 ||

തതഃ സീതാം സമാനീയ സർവാഭരണഭൂഷിതാം |
സമക്ഷമഗ്നേഃ സംസ്ഥാപ്യ രാഘവാഭിമുഖേ തദാ || 50 ||

അബ്രവീജ്ജനകോ രാജാ കൗസൽയാനന്ദവർധനം |
ഇയം സീതാ മമ സുതാ സഹധർമചരീ തവ || 51 ||

പ്രതീച്ഛ ചൈനാം ഭദ്രം തേ പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ പാണിനാ |
പതിവ്രതാ മഹാഭാഗാ ഛായേവാനുഗതാ സദാ || 52 ||

ഇത്യുക്ത്വാ പ്രാക്ഷിപദ് രാജാ മന്ത്രപൂതം ജലം തദാ |
സാധുസാധിതി ദേവാനാമൃഷീണാം വദതാം തദാ || 53 ||

ദേവദുന്ദുഭിനിർഘോഷഃ പുഷ്പവർഷോ മഹാനഭൂത് |
ഏവം ദത്ത്വാ സുതാം സീതാം മന്ത്രോദകപുരസ്ത്യതാം || 54 ||

അബ്രവീജ്ജനകോ രാജാ ഹർഷേണാഭിപരിപ്ലുതഃ |
ലക്ഷ്മണാഗച്ഛ ഭദ്രം തേ ഊർമിലാമുദ്യതാം മയാ || 55 ||

പ്രതീച്ഛ പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ മാ ഭൂത് കാലസ്യ പര്യയഃ |
തമേവമുക്ത്വാ ജനകോ ഭരതം ചാഭ്യഭാഷത || 56 ||

ഗൃഹാണ പാണിം മാന്ധവ്യാഃ പാണിനാ രഘുനന്ദന |
ശത്രുഘ്നം ചാപി ധർമാത്മാ അബ്രവീൻമിഥിലേശ്വരഃ || 57 ||

ശ്രുതകീർതേർമഹാബാഹോ പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ പാണിനാ |
സർവേ ഭവന്തഃ സൗമ്യാശ്ച സർവേ സുചരിതവ്രതാഃ || 58 ||

പത്നീഭിഃ സന്തു കാകുത്സ്ഥാ മാ ഭൂത് കാലസ്യ പര്യയഃ |
ജനകസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ പാണീൻ പാണിഭിരസ്സൃശൻ || 59 ||

ചത്വാരണ്യേ ചതസൃണാം വസിഷ്ടസ്യ മതേ സ്ഥിതാഃ |
അഗ്നിം പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ വേദിം രാജാനമേവ ച || 60 ||

ഋഷീംശ്ചാപി മഹാത്മാനഃ സഹഭാർയാ രഘുദ്വഹാഃ |
യഥോക്തേന തതശ്ചക്രൂർവിവാഹം വിധിപൂർവകം || 61 ||

പുഷ്പവൃഷ്ടീർമഹത്യാസീദന്തരിക്ഷാത് സുഭാസ്വരാ |
ഭിവ്യദുന്ദുഭിനിർഘോഷൈർഗീതവാദിത്രനിസ്സ്യന്തൈഃ || 62 ||

നന്യതുശ്ചാപ്ലരഃ സംഘാ ഗന്ധർവാശ്ച ജഗുഃ കലം |
വിവാഹേ രഘുമുഖ്യാനാം തദഭ്യുതമദ്യശ്യത || 63 ||

ഈദൃശേ വർതമാനേ തു തൂർയോദ്ഘൃഷ്ടനിനാദിതേ |
ത്രിരഗ്നിം തേ പരിക്രമ്യ ഊഹൂർഭാർയാ മഹൗജസഃ || 64 ||

അഥോപകാർയം ജഗ്മുസ്തേ സഭാർയാ രഘുനന്ദനാഃ |
രാജാപ്യനുയയൗ പശ്യൻ സർഷിസംഘഃ സബാധവഃ || 65 ||

|| ഇതി ശ്രീ സീതാവിവാഹ സർഗ്ഗം സമാപ്തം ||